

V okamžiku, kdy ruské velení začalo během německé ofenzivy v r. 1915 upadat do problémů, marně se pokoušelo získat aspoň nějakou skutečnou pomoc od spojenců. Akce zemí Entente, na rozdíl od jejich protivníků, nadále postrádaly koordinaci, což je přesně to, čím Angličané a Francouzi vysvětlovali svoji pasivitu a zdráhání navázat část německých jednotek na sebe. Ale když nedostalo naprosto žádnou podporu, trvalo Rusko na vyřešení záležitostí ohledně koordinací akcí.

Pod tlakem Petrohradu se 7. července 1915 konala v Chantilly spojenecká vojenská konference. Po téměř roce vojenských akcí zemí Entente to bylo poprvé (!), kdy se pokusily koordinovat strategické plány, aby dosáhly konečného vítězství ve válce. Na prvním rokovaní francouzský generál Joffre prohlásil, že „existující nedostatek koordinace akcí spojenci“ by mohl vést k tomu, že „by Rakušané a Němci zaměřili své hlavní útoky na spojenecké armády postupně a odstranili by je z bojů jednu po druhé“. Řešení, které se samo nabízelo, bylo jednoduché a logické: spojenecké armády, proti kterým by byl namířen hlavní útok nepřítel, by měly dostat pomoc od ostatních členů Entente. Faktický šéf ruské vojenské rozvědky, plukovník Ignatjev, jehož bratr zastupoval Rusko na konferenci, napsal: „Navzdory hezkým deklaracím nebylo možné vytvořit ústřední spojenecký koordinační orgán, což bylo z velké části vinou Anglie – rozpory mezi spojenci se ukázaly být příliš velkými.“

Aby vypracovala a koordinovala své plány, uspořádala Entente druhou konferenci v Chantilly v prosinci 1915. Nový představitel Ruska, generál Žilinski, se opět pokusil dosáhnout s koaličními partnery skutečně jasných a jednoduchých cílů. Ruské velení trvalo na tom, že útoky na západní a východní frontě by měly být provedeny zároveň. Mezi zahájením operací vedených jednotlivými armádami by neměla být žádná časová prodleva. Ruský generál se také pokusil dosáhnout řešení ohledně okamžitého útoku ostatních spojenců, pokud by byl nějaký ze spojenců napaden Němci, dokonce i kdyby přípravy na takový útok stále nebyly zcela dokončeny.

Konference Žilinskiho vyslechla a zcela souhlasila, že to, co jsme navrhli, by nepříteli neumožnilo volně manipulovat se zálohami. A o to šlo! Odsouhlasena byla jen generálova opatření, žádné specifické cíle vypracovány nebyly. Data budoucích ofenziv byla určena v memorandu sestaveném francouzským generálním štábem. Zpočátku bylo vše plánováno podle toho, jak požadoval generál Žilinski – simultánní útok na západní a východní frontě – ale pak se přišlo s „malými“ dodatky.

Podle aktualizovaného spojeneckého plánu byl útok na francouzské frontě naplánován na 1. července 1916 a na ruské frontě o dva týdny dříve. Dost času na to, aby Němci mohli přesunout své divize po železnici na druhou frontu. Jinými slovy, v plánu připraveném Angličany a Francouzi bylo Rusko opět zatíženo hlavním břemenem války a následné události nezměnily nic, bez ohledu na jakékoliv změny v politické a vojenské situaci.

Z nějakého důvodu se historici vyhýbají zajímavému vzorci: bez ohledu na to, která země vstoupila do války, a nezáleželo dokonce ani na tom, na které straně byla, bylo Rusko jedinou zemí, která si pohoršila!

Maršál Joffre v Chantilly, 1915

Rumunský vstup do války 27. srpna 1916 je toho krásným příkladem. Či spíše svědčí o vytrvalosti, se kterou „spojenci“ Bukurešť do ní zatahovali. „Z vojenského hlediska to představovalo určitý problém pro Rusko,“ napsal Mannerheim. Je široce znám názor, který různí autoři přisuzují různým vojenským autoritám. Jeho podstavuje je toto: nebylo důležité na čí straně Rumunsko do války vstoupilo, protože velikost vojenské síly potřebné k jeho zničení, nebo uniknutí před ním, byla přesně stejná. A v tom spočívá „problém“: vstup Rumunska do války nebyl ku prospěchu Entente, ale způsobil značné škody Rusku. Vojenská síla Rumunska byla velmi malá, ale země měla dlouhou hranici s Ruskem. Pokud by Rumunsko vstoupilo do války, ruská fronta by byla automaticky rozšířena. Zaplnění této mezery by si vyžádalo veškeré ruské zálohy a oslabilo by to ostatní části fronty. Což je přesně důvod, proč Angličané nešetřili úsilím, aby přinutili Bukurešť k válce. Aby byla rumunská vláda schopna vstoupit do války s lehkým srdcem, britští diplomaté jí slíbili územní zisky na úkor Rakouska-Uherska a mimořádně ujišťovali, že Rumunsko bude schopné vyhlásit válku Rakousku samo. A tak Rumuni vstoupili do války, ale válka jim byla vyhlášena Německem, Bulharskem a Tureckem.

Situace byla celkem úžasná: členové Entente, bojující proti témuž nepříteli, měli diametrálně odlišné názory na vstup Rumunska do války. Přesně tak tomu bylo i s Tureckem. Není na tom však nic překvapivého. Prostě skutečné cíle Ruska pro vstup do války a cíle spojenců byly jiné, tudíž rozdíl v jejich přístupu.

Ruská černomořská flotila také čelila novému bolehlavu: měla nyní další problém s ochranou také rumunského pobřeží před nepřátelskými loděmi. Během svého výslechu před popravou zastřelením v lednu 1920 velitel této flotily, admirál Kolčak, vzpomněl fascinující slova, která mu osobně řekl car Nikolaj II:

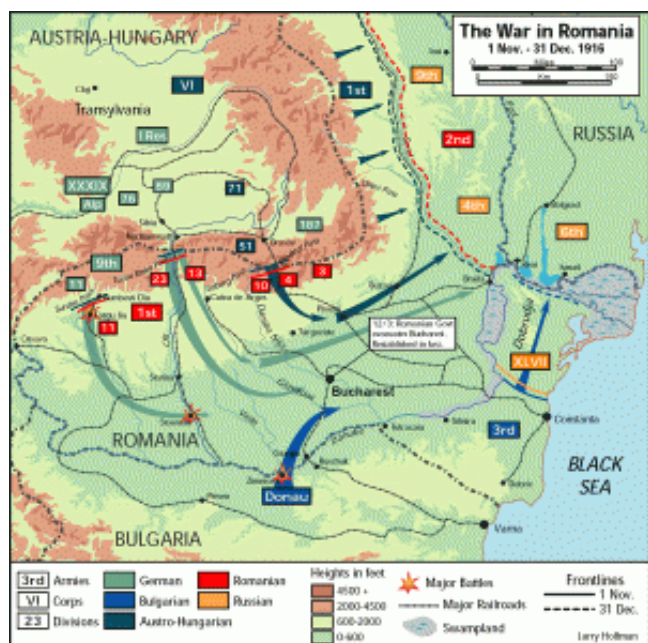
„Nemám vůbec žádné pochopení pro současný postoj Rumunska a jeho vstup do války: bojím se, že to bude neziskový podnik, který jen prodlouží naši frontu, ale francouzské spojenecké velení na tom trvá. Chtějí, aby Rumunsko vstoupilo do války stůj co stůj. Poslali zvláštní misi do Rumunska, spolu s vojenskými dodávkami a tlaku spojeneckého velení se musí podlehnout.“

V tomto ohledu je reakce francouzského velení, generála Joffre, příznačná: po zjištění, že Rumunsko vstoupilo do války, prohlásil nadšeně: „Není naprosto čeho litovat!“. Pochopíte, proč byl francouzský generál tak rozradostněn, když se podíváte na události, které vedly ke vstupu Rumunska do války.

Ruská ofenziva (Brusilovova ofenziva) skončila v srpnu 1916 a okamžitě po ní Rumuni oznámili své rozhodnutí vstoupit do války na straně Entente. Načež zahájili útok na Maďarsko, kde trochu zatlačili na rakouské jednotky. Německo reagovalo okamžitě. Němci strávili dva měsíce přeskupováním a pak 11. listopadu 1916 zahájily německé jednotky svoji ofenzivu pod velením generála Mackensena. Po rychlé porážce rumunské armády dosáhli Němci Bukurešti, kde zcela zlikvidovali všechny zbývající rumunské jednotky za tři dny, během bitvy o Bukurešť, a vstoupili do hlavního města. Během několika dnů ztratila rumunská armáda 120,000 mužů, kteří byli buď zabiti, nebo zajati, a prakticky přestala existovat.

„Rumunsko požádalo Rusko o pomoc hned na počátku vojenských akcí a velikost této pomoci se neustále zvětšovala, jak německá a rakousko-uherská ofenziva postupovala. Na začátku jara 1917 bylo na rumunské frontě, která byla asi 500 km dlouhá, 36 ruských pěších a 5 jezdeckých divizí. To znamenalo, že ruská armáda poslala přibližně čtvrtinu svých jednotek do Rumunska a nezůstaly jí téměř žádné zálohy. Navíc mělo Rusko zásobovat rumunskou armádu potravinami a vybavením, ale v té době se situace Ruska zhoršovala každým dnem. Je to učebnicový příklad, jak slabý spojenec způsobuje větší starosti, než kolik je schopen poskytnout pomoci!“, napsal generál Mannerheim ve svých pamětech.

Francouzský maršál Joffre se vytasil s požadavkem, aby 200,000 ruských vojáků bylo posláno na záchranu Rumunska. Rumunský velvyslanec Diamandy otravoval cara s plánem bukurešťského generálního štábu, podle kterého měli Rusové soustředit 3-4 sbory, projít přes hory východních Karpat a napadnout křídlo postupujících Němců. „Spojenci“ požadovali nemožné: prostě tolik vojáků v tak krátkém čase nebylo kde vzít. Proto, aniž by odmítli pomoci Rumunsku, car Nikolaj II a generál Aleksejev navrhovaný plán odmítli. Tolik záloh prostě nebylo k dispozici a stažení jednotek by nevyhnutelně nechalo frontu odhalenou a mohlo by vést k tomu, že by se nepříteli podařil průlom někde jinde. Ale zdá se, že přesně o to „spojenci“ usilovali. Jejich hysterie byla nepopsatelná. Diamandy si běžel stěžovat Paléologuovi, který poslal zprávu do Paříže, a odtud tlačili a tlačili. Jak se ukázalo, byly to ruské jednotky, kdo nakonec Rumuny zachránil, protože britské jednotky „uvízly“ na makedonské frontě a nebyly schopny „se probojovat“ na pomoc Rumunsku. To bylo snadno předvídatelné. Ruské jednotky vždy šly na pomoc svým spojencům, zatímco Angličané a Francouzi vždy měli po ruce přesvědčivé důvody, jak vysvětlit, proč to oni sami neučinili.

„Co se týká Rumunska,“ napsal A. Zajončkovsky, známý ruský vojenský teoretik a velitel jednotek na rumunské frontě, „Entente poskytla skvělý příklad vojensko-politické neshody.“ V tom smyslu, že nutili Rumunsko vstoupit do války, ale nezajistili tuto zemi proti porážce. Hádejte proč! Odkud byly německé jednotky, které porazily Rumuny, vzaty? Ze západní fronty, samozřejmě! Následně vstup Rumunska do války oslabil jak Rusko, tak Německo: v ještě větším počtu bojovaly ruské a německé jednotky proti sobě, což bylo zcela v souladu se scénářem „spojenců“. Bylo méně německých jednotek na západní frontě a více na východní, a šmahem tak byly těžkosti války nepostřehnutelně přesunuty na Rusy, kteří již utrpěli obrovské ztráty. Ruská armáda

začala mít ještě méně dělostřelectva a zbraní na kilometr fronty. Dodávky zbraní od spojenců nebyly co bývaly, zatímco nové německé divize si nikdy nezapomněly vzít sebou své dělostřelectvo.

První světová válka je doslova jako kaleidoskop tak nevídaných příkladů anglické politiky, že v jistém okamžiku člověk přestává být udiven jejich proradností. Ale ve skutečnosti příběh obklopující vstup Rumunska do války ze zbytku vybočuje, protože má ještě jeden skrytý význam. Abyste ho pochopili, musíte se obeznámit s ruskými plány z tohoto období, které byly „spojencům“ také dobře známy. Po neočekávaném vysazení Angličanů a Francouzů v Gallipoli znepokojený car Nikolaj II nařídil, aby byl vypracován plán na zmocnění se průlivů, které byly pro Rusko tak velmi strategicky důležité. Vlády Entente, jak si vzpomenete, nic nenamítaly slovně, ale došli k závěru a podnikly opatření. A zde se opět blížíme dalšímu dosti zajímavému okamžiku. Zdá se, že divize, které pokrývaly vymořivší se „rumunskou“ mezeru na frontě, byly připravovány na operaci Dardanely! Byly přesunuty na rumunskou frontu a zrušily operaci s cílem zmocnit se průlivů a Konstantinopole!

Takže tím, že donutili Rumunsko vstoupit do války, dokázali Britové zmařit ruskou operaci s cílem zmocnit se Bosporu a Dardanel. Ruské velení původně plánovalo operaci Bospor na podzim 1916, ale bylo zaměstnáno zachraňováním Rumunů, což znamenalo, že byla přesunuta na duben 1917. Ale pak k vylodění nedošlo – možné zmocnění se Bosporu Ruskem bylo jedním z důvodů, proč došlo k ruské revoluci tehdy, kdy k ní došlo – v únoru 1917...

